

	01.Haz	08.Haz	Değişim		01.Haz	08.Haz	Değişim
BIST-100 Endeksi	99.171	95.876	-% 3,3 ▼	EUR/USD	1,1660	1,1766	% 0,9 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%17,74	%18,72	98 bp ▲	USD/TL	4,6498	4,4730	-% 3,8 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	279,4	271,3	-8 bp ▼	EUR/TL	5,4209	5,2621	-% 2,9 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.130	1.150	% 1,7 ▲	Altın (USD/ons)	1.293	1.298	% 0,4 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,90	%2,94	4 bp ▲	Petrol (USD/varil)	74,9	75,0	% 0,2 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda yaşanan gelişmeler yatırımcıların risk algısını olumlu yönde etkilerken, dünya borsaları ABD öncülüğünde yükselişini sürdürdü. Yurt içi piyasalarda ise, TCMB politika faizini %17,75'e yükselterek parasal sıkılaştırmayı güçlendirme kararı aldı. TCMB'nin aldığı bu kararlarla birlikte Türk lirası yabancı para birimleri karşısında kazançlarını artırırken, Moody's'in Türk bankacılık sistemine yönelik yaptığı değerlendirmeler yurt içi piyasalardaki iyimserliği sınırlandırdı. Bu hafta Fed, ECB ve Bol'un toplantılarının yanı sıra ABD-Kuzey Kore zirvesi küresel piyasaların odağında yer alıyor. Yurt içi piyasalarda da açıklanan güçlü büyüme verilerine yönelik değerlendirmeler ve Hazine'nin borçlanma takvimi yakından takip edilecek.

ABD'de olumlu veri açıklamaları...

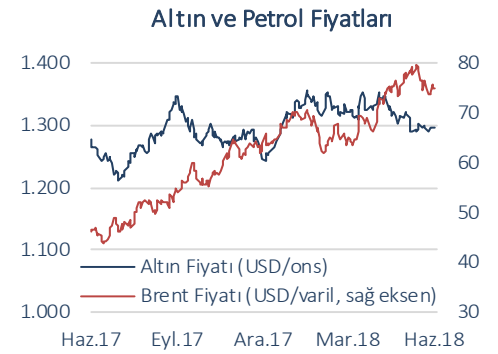
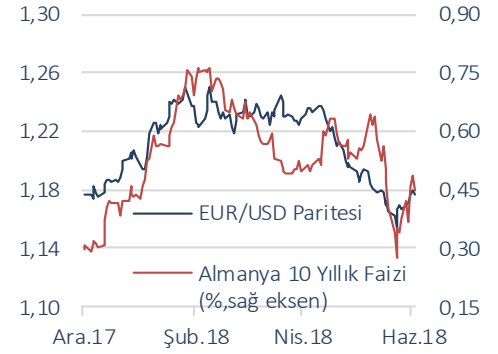
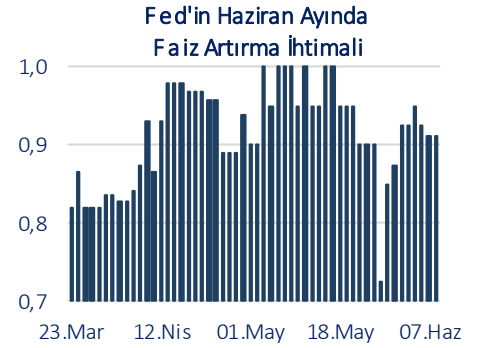
Geçtiğimiz hafta ABD'de açıklanan veriler ülkede iktisadi faaliyetin hızlandığına işaret ederek borsa endekslerindeki yükselişi destekledi. Mayıs ayında PMI ve ISM endeksleri beklentilerin üzerinde gerçekleşirken, girdi maliyetlerinde kaydedilen artışların bu dönemde belirginleşmesi dikkat çekti. Ayrıca, ekonomik aktivitenin canlı seyrine bağlı olarak ABD'de istihdam koşullarının canlanma eğilimini koruduğu görüldü. ABD ekonomisinden gelen olumlu sinyaller 13 Haziran'da gerçekleştirilecek Fed toplantısında politika faizinin artırılacağına ilişkin beklentileri destekliyor.

Euro Alanı'nda siyasi belirsizlik azalıyor.

Euro Alanı kaynaklı veri akışı iktisadi faaliyetteki sorunların devam ettiğine işaret ederken, küresel piyasalarda yatırımcıların daha çok İtalya ve İspanya kaynaklı belirsizliklerin ortadan kalkmasına odaklandıkları görüldü. Ayrıca, Almanya ve Fransa'nın bölgede istikrarın güçlendirilmesi adına geniş kapsamlı reformlar üzerinde çalıştıkları yönündeki haberler risk iştahını destekledi. Haftanın öne çıkan bir diğer gelişmesi de ECB'nin varlık alım programında sona yaklaştığı yönündeki görüşlerdi. 14 Haziran'da gerçekleştirilecek ECB toplantısında politika yapıcıların finansal piyasalara verilen desteklerin azaltılmasını değerlendireceğine dair beklentilerin güçlenmesi güvenli liman olarak tabir edilen Almanya Hazine tahvillerine satış getirirken; bu gelişme euronun yönünü yukarı çevirmesinde etkili oldu. Önceki hafta 1,15 ile son 1 yılın en düşük düzeyini test eden EUR/USD paritesi geçtiğimiz haftayı 1,17 seviyesinin üzerinde tamamladı.

Petrol fiyatlarında dalgalanma...

Son dönemde petrol fiyatlarında kaydedilen yükseliş nedeniyle üretim maliyetlerinin hızlı arttığını dile getiren ABD Başkanı Trump'ın, Suudi Arabistan başta olmak üzere diğer OPEC üyesi ülkelerden üretimlerini artırmalarını istediği yönündeki haberler yakından takip ediliyor. Bu ay sonunda gerçekleştirilecek olan ve petrol üretiminde orta vadeli yol haritasının şekillendirileceği OPEC toplantısında günlük petrol arzının 1 milyon varil civarında artırılacağına ilişkin beklentiler gündemdeki yerini koruyor. Haftanın ilk yarısında gerileyen petrol fiyatları izleyen günlerde açıklanan ABD petrol stokları verisi ve Venezuela'nın arzında yaşanabilecek olası sorunlara dair artan endişelerle önceki kayıplarını telafi etti. Brent türü petrolün varil fiyatı haftalık bazda %0,2 oranında artarak 75 dolar seviyesinde gerçekleşti. Altın fiyatları ise yatırımcıların Fed toplantısı öncesinde sergiledikleri ihtiyatlı tavır nedeniyle hafta boyunca dar bir bantta yatay seyretti.

Kaynak: Datastream,CME

TCMB faiz artışına gitti.

Son haftalarda Türk lirasında yaşanan değer kaybı ve beklentilerde gözlenen bozulma nedeniyle TCMB'nin para politikasındaki duruşu sıklaşıyor. Piyasalardaki sağlıksız gelişimler nedeniyle 23 Mayıs'ta ara toplantıya giderek politika faizini 300 baz puan yükselten TCMB, fiyat istikrarına yönelik artan riskleri gerekçe göstererek bu yöndeki adımlarına geçtiğimiz hafta da devam etti. 7 Haziran tarihinde gerçekleştirilen Para Piyasası Kurulu toplantısında, TCMB temel politika aracı olan 1 hafta vadeli repo faiz oranını 125 baz puan artırarak %17,75'e çekti. Toplantı sonrasında yayımlanan notta iktisadi faaliyette dengelenme sürecinin başladığına dikkat çeken TCMB, maliyet kaynaklı enflasyonun hızlandığına atıfta bulunarak parasal sıkılaştırmanın güçlendirilmesine karar verildiğini açıkladı.

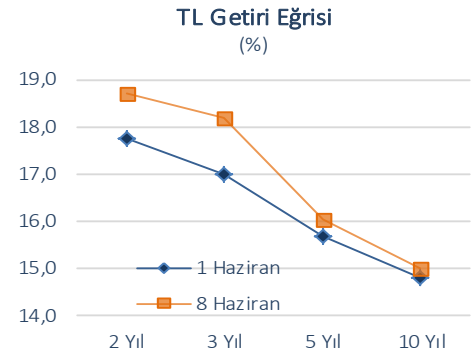
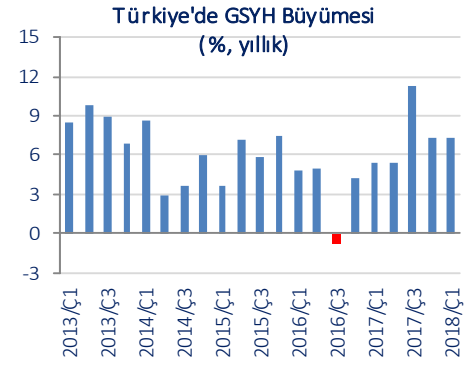
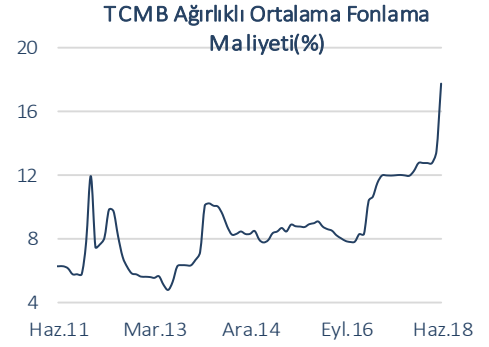
Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde %7,4 büyüdü.

2018 yılının ilk çeyreğinde Türkiye ekonomisi %7,4 ile beklentilerin üzerinde bir büyüme performansı sergiledi. Bu dönemde, özel tüketim harcamaları büyümeye en yüksek desteği sağlarken, kamunun büyümeye daha az oranda katkı verdiği görüldü. Yılın ilk çeyreğinde sabit sermaye oluşumunun hız kazandığı görülürken, büyümeye bu kalemden gelen 2,8 puan katkının 2 puanının inşaat, 0,8 puanın makine ve teçhizat yatırımlarından gelmesi dikkat çekti.

Petrol fiyatlarında kaydedilen yükseliş dış ticaret dengesi üzerinde baskı kurarak ödemeler dengesi verilerinin bozulmasına yol açıyor. Nisan ayında ödemeler dengesi 5,4 milyar dolar açık verirken, 12 aylık kümülatif açık ise 57,1 milyar dolar ile son 4 yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde, portföy yatırımları yurt dışı yerleşiklerin menkul kıymet satışları nedeniyle zayıflamaya devam etti.

Yurt içi piyasalarda dalgalı seyir...

TCMB toplantısı öncesinde yatırımcılar TL varlıklara yönelik ihtiyatlı bir tavır sergilerken, getiri eğrisinin yukarı yönlü seyrettiği ve BİST-100 endeksinin gerileme eğilimini sürdürdüğü görüldü. Geçtiğimiz hafta 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faizi 98 baz puan artış kaydederek Cuma gününü %18,72 düzeyinde tamamladı. Bankacılık hisseleri öncülüğünde gerileyen borsa endeksi ise haftalık bazda %3,3 oranında düşüş kaydetti. Böylece **ayrı piyasasına** giren BİST-100 endeksi son 1 yılın en düşük seviyesine geriledi. Haftanın ilk yarısında 4,60 civarında seyreden USD/TL kuru ise, TCMB'nin şahin faiz kararının ardından 4,45 seviyesini test etti. Öte yandan, Moody's'in Türk bankalarının kredi notunu bozulan fonlama profilini gerekçe göstererek düşürdüğünü açıklamasıyla birlikte risk iştahının yeniden zayıflama kaydetmesi dikkat çekti. [i](#)

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
11 Haziran	GSYH Büyümesi	1. Çeyrek	%7,4(G)	%7,3
	Ödemeler Dengesi	Nisan	-5,3 milyar dolar(G)	-4,8 milyar dolar
	TCMB Beklenti Anketi	Haziran		
12 Haziran	1 Yıl Vadeli Tahvilin İhracı			
	5 Yıl Vadeli Kira Sertifikası İhracı			
13 Haziran	ABD TÜFE (aylık)	Mayıs	%0,2	%0,2
	Hazine İç Borç Geri Ödemesi (597 milyon TL)			
	Sanayi Üretimi	Nisan		%7,6
14 Haziran	Fed Toplantısı			
	ABD ÜFE (aylık)	Mayıs	%0,2	%0,1
15 Haziran	BoJ Toplantısı			

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream

Sektörel Gelişmeler

Otomotiv satışlarında ivme kaybı...

Yurt içinde tüketicilerin genel olarak (%70) ithal otomobilleri tercih etmesi nedeniyle, son dönemde döviz kurlarındaki gelişimler paralelinde fiyatlardaki hızlı artışın iç pazara olumsuz yansıdığı gözleniyor. Mayıs 2018 itibarıyla, Türkiye’de otomobil fiyatları yıllık bazda %29’luk yükselişle enflasyonun oldukça üzerinde seyrediyor. Bu gelişme yurt içinde birinci el otomobil talebinin zayıflamasına neden oluyor. Mayıs ayında otomotiv sektöründe satışlar geçen yılın aynı dönemine göre %14,8 oranında daraldı. İlgili dönemde birinci el otomobil pazarı %13 oranında küçülürken, hafif ticari segmentte satışlar %20,9 geriledi. Öte yandan, döviz kuru kaynaklı fiyat baskısının nispeten düşük seviyede kaldığı ikinci el otomobil satışlarının 2018 yılının ilk 4 ayında geçtiğimiz yıla göre %12 oranında arttığı gözlemlendi.

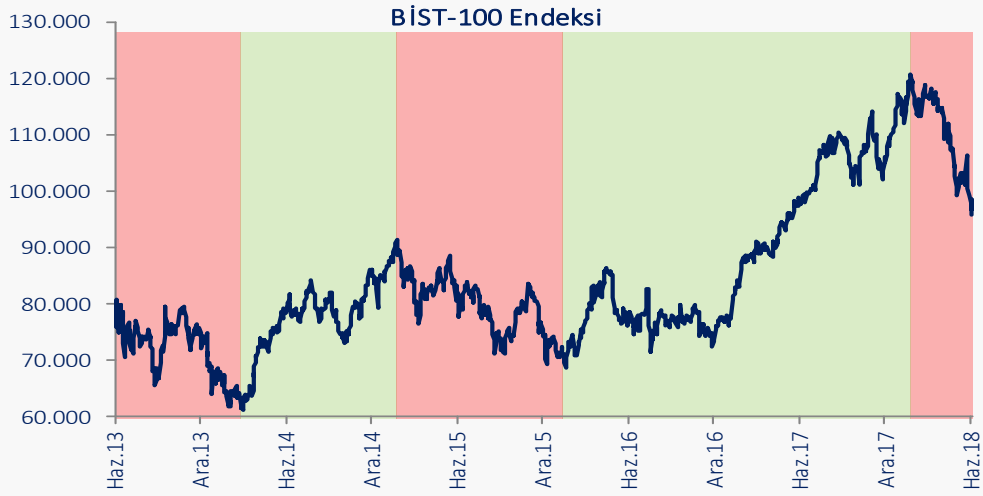
Limancılık faaliyetleri güç kazanıyor.

Türkiye’nin dış ticaret taşımalarında denizyollarının payı %89 düzeyinde bulunuyor. Son dönemde, dış talepte yaşanan iyileşme paralelinde Türkiye’nin ihracatı artış eğilimini korurken bu gelişme aynı zamanda limanlarındaki aktivitenin güç kazanmasına olanak sağlıyor. Devreye alınan yatırımların da etkisiyle 2017 yılında Türk limanlarında taşınan yük miktarı %14,8 artışla 10 milyon TEU’yu (Twenty-foot Equivalent Unit, 20 Fit Konteyner Eşdeğer Birimi) aşarak rekor kırdı. 2018’in ilk çeyreğinde de limanlarda elleçlenen yük miktarı ivme kazanmaya devam ederek %18,4 oranında gelişim kaydetti. Türk limanlarında aktivitenin diğer ülkelere kıyasla çok daha hızlı büyüdüğünü dile getiren sektör yetkilileri, bu durumun yabancı yatırımcıların da ilgisini artırarak piyasaya yeni oyuncuların dahil olabileceğini ifade ediyor.

İ Neden Önemli ?

Borsa endekslerinin performansında ekonomik aktivite, sermaye akımları ve jeopolitik riskler gibi pek çok gösterge etkili olmakla birlikte, yükseliş ve düşüş periyotları bir döngü halinde birbirlerini izlemektedir. Borsa endeksinin tepe noktasından %20 ve üzeri oranda gerilemesi **ayı piyasası** şeklinde tanımlanmaktadır. Endeksin dip seviyesine göre aynı oranda artış kaydetmesi ise **boğa piyasası** olarak adlandırılmaktadır.

Küresel risk iştahındaki “aşırı” artış ve ekonomiye verilen güçlü desteklerle birlikte Ocak 2016’dan itibaren yönünü yukarı çeviren BİST-100 endeksi boğa piyasasına girmiş ve bu eğilimini 2 yıl boyunca sürdürmüştür. 29 Ocak itibarıyla en yüksek düzeyine ulaşan borsa endeksi son boğa piyasasında %76,2 oranında yükselmiştir. Öte yandan, bu tarihten itibaren küresel risk algısındaki “normalleşme”, Türk lirasında yaşanan değer kaybı ve para politikasına yönelik artan belirsizliklerle birlikte yurt içi piyasalarda satışlar belirginleşmiştir. Son haftalarda devam eden aşağı yönlü trend ile 29 Ocak’a göre %20,7 gerileyen BİST-100 endeksinin ayı piyasasına girdiği görülmektedir.

BİST-100 endeksinin ayı piyasasına girdiği dönemler kırmızı, boğa piyasasına girdiği dönemler ise yeşille taralı alanlarda gösterilmiştir.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik
Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.